

Onderwerp

Voortgangsrapportage gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus augustus 2020 tot en met maart 2021

Kern mededeling:

U wordt met bijgevoegde voortgangsrapportage geïnformeerd over de voortgang van het gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus van de provincie Flevoland.

Mededeling:

De voortgangsrapportage beschrijft de provinciale inspanningen voor en de visie op de werkzaamheden voor het gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus. Deze inspanningen zijn niet exclusief gericht op het evenement in 2022, maar beogen Floriade Expo 2022 als hefboom te gebruiken om de regionale economie te versterken.

Het 'Economisch Programma Floriade' is door Gedeputeerde Staten in december 2015 aan Provinciale Staten aangeboden, en is vervolgens betrokken bij de vergadering van de Statencommissie Economie op 3 februari 2016 en de besluitvorming van Provinciale Staten van 24 februari 2016 inzake Begrotingswijziging en uitvoering Floriade. Hierbij is de toezegging gedaan periodiek over het uitvoeringsprogramma te rapporteren.

Bijgevoegde voortgangsrapportage geeft inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de activiteiten die hiervoor zijn verricht in de periode augustus 2020 tot en met maart 2021.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Voortgangsrapportage gebiedsprogramma Floriade-Flevo Campus augustus 2020 tot en met maart 2021	2788692	ja

Registratienummer

2771712

Datum

11 mei 2021

Afdeling/Bureau

GE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Appelman, J.N.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

PROVINCIE
FLEVOLAND

FLORIADÉ
WERKT!

Voortgangsrapportage Floriade – Flevo Campus

Periode augustus 2020 – april 2021

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	3	Hoofdstuk 4	Bruggencampus	13
				Bouw vernieuwende bruggen	13
Hoofdstuk 2	Food Forum	4		Kennis- en innovatieprogramma	15
	Podium voor ondernemers	4	Hoofdstuk 5	Flevo Campus	17
	Menu van de toekomst	4		Versterken ingezette koers	17
	Duurzame bouw	5		Kennis- en innovatieprogramma	18
Hoofdstuk 3	Feeding the city	6	Hoofdstuk 6	Cofinanciering € 10 miljoen	19
	Kennis- en innovatieprogramma	6		Inzet provinciale cofinanciering	19
	Proeftuinen	9		Nadere regel	21
	Challenges	12	Hoofdstuk 7	Overige activiteiten	23
				Monitoring	23

Hoofdstuk 1

Inleiding

Voortgangsrapportage

Voor u ligt de voortgangsrapportage over de periode augustus 2020 tot en met april 2021, van het gebiedsprogramma Floriade – Flevo Campus. Het Economisch programma Floriade Werkt! is in december 2014 door Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten aangeboden (1686395). Met voortgangsrapportages houden wij u sindsdien op de hoogte van de provinciale inbreng ten behoeve van Floriade 2022 in Almere. Deze voortgangsrapportage rapporteert over de provinciale activiteiten rondom de Floriade en de Flevo Campus. Het is niet een voortgangsrapportage in algemene zin over de Floriade, want dat is aan de gemeente Almere en de BV Floriade. Maar beide hangen uiteraard wel nauw samen.

Floriade Expo 2022 ons podium voor innovatie

De bouw van onze circulaire bruggen is in volle gang en in juni 2021 opent Food Forum. Met de Floriade Challenges, Vereniging Flevo Food (verkorting voedselketen), teeltproeven soja,

veldbonen en paddenstoelenteelt op agrarische reststromen, hebben we innovaties in gang gezet. Hiermee zetten we ons op de kaart bij een (internationaal) publiek. Dit biedt kansen voor nieuwe samenwerkingen en de invulling van onze kennis- en innovatie agenda. We nodigen ondernemers uit om zichzelf in Food Forum te presenteren. Met z'n allen zorgen we ervoor dat Floriade Expo 2022, het podium is waar de duurzame toekomst van Flevoland begint.

Podium voor innovatie

Consistente koers

De provincie houdt al sinds de succesvolle bid-bookfase in 2012 vast aan een consistente koers en toont zich hierbij een betrouwbare partner door:

- Geen risicodragende participatie in het evenement en een maximale bijdrage aan de Floriade van € 10 miljoen;
- Bij de besteding van de € 10 miljoen de door Provinciale Staten gestelde kaders in acht te nemen;
- De Floriade optimaal als hefboom te benutten om ontwikkelingen te versnellen (o.a. verdubbeling A6, kwaliteitsimpuls station Almere Centrum) en ook structurele, positieve economische effecten voor onze regio te bewerkstelligen, zoals de Flevo Campus;
- Invulling te geven aan ons gastheerschap door een paviljoen op de Floriade te realiseren en dat paviljoen laagdrempelig beschikbaar te stellen aan Flevolandse bedrijven, overheden en kennisinstellingen.

Hoofdstuk 2

Food Forum voor het voedsel van morgen

Ontmoetingsplek

In juni 2021 opent Food Forum, het Flevolandse paviljoen op de Floriade Expo 2022. Food Forum is de ontmoetingsplek voor foodprofessionals. Samen met het agrarische bedrijfsleven en kennisinstellingen uit Flevoland laten we hier zien hoe we werken aan het voedselsysteem van de toekomst.

Podium voor ondernemers

Food Forum is geen tijdelijk, maar permanent vastgoed. Ons paviljoen is al een jaar vóór de

Impressie Food Forum

Floriade open en naast de gebouwen van de Floriade BV voorlopig het enige gebouw waar in 2021 op goed niveau al gasten ontvangen kunnen worden. Het is een ontmoetingsplek waar we met partners een programmering ontwikkelen rond een aantal thema's, maar waar ook ondernemers, kennisinstellingen en andere overheden gebruik van kunnen maken. Daarnaast wordt samen met Horizon Flevoland een Business-2-Business programmering ontwikkeld. Zo willen we de kans die de Floriade biedt om nationale en internationale partners te verbinden met Flevolandse ondernemers optimaal benutten.

Flevoland als voedselproducent

Van 14 april tot 9 oktober 2022 is Food Forum ons Flevolands podium voor innovatie en onze ontmoetingsplek voor officiële gasten. Op de begane grond maken we een publiekstentoonstelling met als hoofdthema: Flevoland als voedselproducent. Op de bovenverdieping is er ruimte voor bijeenkomsten, vergaderingen, werkplekken en een ingerichte studio voor livestreams.

Nieuwsgierig? Kijk op FoodForum.nl

Food Forum en Flevo Campus

Ná de Floriade blijft Food Forum bestaan en vormt samen met de Village en Aeres Hogeschool Almere de Flevo Campus. Dé plek waar innovaties op het gebied van stedelijke voedselvraagstukken door onderzoekers, docenten, studenten, ondernemers en voedselveranderaars in de praktijk worden gebracht. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de provincie nog een jaar ná de Floriade eigenaar blijft van Food Forum en dat er in 2023 een besluit wordt voorbereid over al dan niet verkoop van het pand. Voor de jaren 2021-2023 is er binnen de door Provinciale Staten gestelde kaders zicht op een sluitende exploitatie.

Menu van de toekomst

Sharon de Miranda is de chef-kok voor Food Forum. Met haar inspirerende menu van de toekomst, bestaande uit gezonde en regionale producten, geeft zij smaak aan Food Forum. Door het menu op gezond en lokaal voedsel te baseren,

voorkomen we dat de aarde wordt uitgeput (producten van dichtbij, uit het seizoen, etc) en maken we een menu dat goed is voor de gezondheid van de mens.

Foto: Chef-kok Sharon de Miranda

Duurzame bouw

Al van ver valt Food Forum op! Met de opvallende gevel die de Flevolandse bodem naar NAP-niveau tilt, wordt het verhaal van Flevoland direct zichtbaar: 4 meter onder zeeniveau.

Eind juni 2020 is gestart met de bouw van Food Forum. De basisconstructie van het gebouw stond in drie weken. De Cross-Laminated-Timber (CLT) bovenverdieping kwam kant en klaar op de bouw aan en vormt een belangrijk onderdeel van het gebouw.

Gerecycled beton en olifantsgras

Voor de vloeren wordt gebruik gemaakt van volledig gerecycled beton. Op de bovenverdieping is het gerecycled beton vermengd met olifantsgras en vormalen oude straatstenen, voor o.a. de juiste kleurstelling. Olifantsgras is geluiddempend, milieuvriendelijker, en lichter dan beton.

Bouw Food Forum

Onder NAP

In december werd het leem op het plafond van de benedenverdieping aangebracht. Een duurzame manier van bouwen die tevens laat zien op welk

niveau het water eigenlijk eindigt en het land begint in Flevoland; we leven hier een hele verdieping onder NAP.

Foto: Maarten Feenstra, aanbrengen leem op het plafond

Interieur met een verhaal

Het interieur, ontworpen door Eline Strijkers, volgt het verhaal van het gebouw; beneden zijn transparante, licht reflecterende materialen gekozen. Ook de keuken in het hart van het gebouw volgt deze stijl. Boven zijn veel houten materialen verwerkt in het interieur. Planten zijn door het hele gebouw te vinden, voor welbevinden en zuurstof.

Hoofdstuk 3

Feeding the city

Floriade Werkt!

Binnen het Floriadethema 'Growing Green Cities' wordt door de provincie de nadruk gelegd op 'Feeding the City'. Dit is ook vertaald in het Economisch Programma "Floriade Werkt!". In dit programma stimuleert de provincie Flevoland kennisontwikkeling en innovaties met een focus op voeding, gezondheid en welbevinden. Het doel van 'Floriade Werkt!' is om de expo in 2022 als hefboom te gebruiken om de Flevolandse kennis-economie structureel te versterken. Dit doen we door het ontwikkelen van een kennis- en innovatieprogramma, proeftuinen en challenges.

Kennis- en innovatieprogramma

Voorafgaand aan Floriade Expo 2022 werkt Provincie Flevoland samen met Flevo Campus en diverse partners aan een programmering, die in 2021 start. Partners kunnen zelf een programmering in Food Forum initiëren, waarbij we ondersteunen. Zelf initiëren we een programmering met twee hoofdlijnen: Versterking Korte Voedselketen Flevoland en Gezond gedrag en leefomgeving.

De twee lijnen in de programmering worden in nauwe afstemming met Flevo Campus vormgegeven; we werken samen toe naar slotpresentaties op Floriade Expo 2022. Ook organiseren we een reeks bijeenkomsten die inspelen op actuele en verdiepende onderwerpen. We spreken met vakgenoten over de uitdagingen voor de toekomst, ná Floriade. De programmering is niet vrijblijvend, maar heeft als doel om bij sluiting van Floriade een kennis- en innovatieagenda te hebben ontwikkeld, die idealiter de basis vormt voor Europese subsidieaanvragen begin 2023, als de nieuwe Europese programmaperiode start.

Programmeringslijn: Versterking Korte Voedselketen Flevoland Start april 2021

Door de korte voedselketen te versterken wil de provincie de weg tussen de boer en de consument verkleinen. Dit om een betere prijs voor de ondernemer te realiseren en de onafhankelijkheid van import te versterken. Kortom, toewerken naar

een gezond en duurzaam voedselsysteem. Om dit te realiseren werkt de provincie nauw samen met Flevo Campus, korte keten partners en partners uit andere Europese regio's. We versterken de korte keten door:

Delen van kennis en ervaring

Dit doen we door het organiseren van webinars, lezingen, debatten en mogelijk excursies. Hierbij komen zowel de toegevoegde waarde (o.a. transparantie in de keten, ketensamenwerking) van de korte keten aan bod als ook de belemmeringen (logistiek en data). Mogelijke oplossingen worden besproken. Het doel van de kennisbijeenkomsten is om met relevante partners een gezamenlijk beeld te vormen van de stappen die richting 2030 gezet moeten worden. En daar coalities op te vormen die daar samen mee aan de slag willen.

Ontwikkeling van de korte keten

Door actief de ontwikkeling van korte keten in de regio te stimuleren en te faciliteren. Het sluiten van regionale korte keten deals, door het vormen

van regionale korte keten allianties en het faciliteren van het proces naar een regionale logistieke food hub.

Aanbieden van ondernemersprogramma

We bieden Flevolandse ondernemers die de korte keten willen versterken een ondernemersprogramma aan. Het programma is gebaseerd op een ondernemersprogramma uit Manchester en wordt samen met Ontwikkelingsmaatschappij Horizon en Haute Equipe ontwikkeld. Het programma start in april 2021 en bestaat uit 1-op-1 begeleiding en diverse workshops. Het doel van de 1-op-1 begeleiding is om in 12 weken tijd, 4 korte keten netwerken tot succes te brengen.

Foto: Flevour, de Smaak van Flevoland

Programmeringslijn: Gezond gedrag en leefomgeving

Start september 2021

Het thema Gezond gedrag en leefomgeving draait om de breed gevoelde noodzaak om ons westerse voedingspatroon te veranderen en om op die manier welvaartsziekten te voorkomen en terug te dringen. Samen met directe partners als Aeres, gemeente Almere en Flevo Campus is gekozen voor een focus op 'gezond gedrag en leefomgeving'. Hierbij hebben we de volgende thema's gekozen om verder te verkennen en waar mogelijk uit te werken tot een programmering. Die programmering is er op gericht om coalities te bouwen die de schouders willen zetten onder de beoogde transities. Dit hoeft niet altijd een actieve rol van de provincie te betreffen. We zoeken dus ook naar die partijen die nodig zijn om het verschil te maken.

Welvaartsziekten de baas m.b.v. een (meer) plantaardig dieet

Burgers die al lijden aan welvaartsziekten als obesitas, hart- en vaatziekten, diabetes type 2, zijn gebaat bij actieve leefstijlinterventies op het gebied van gezonde voeding. Er is daarbij niet alleen behoefte aan de ontwikkeling van kennis,

maar ook aan innovaties die gedragsverandering bevorderen. Te denken valt aan samenwerking met Flevo Ziekenhuis om patiënten die geopeerd moeten worden te ondersteunen met gezonde voeding, voedseleducatie, toepassing van productontwikkeling.

Voeding op maat: Gezonder oud worden

Naast voldoende lichaamsbeweging is gezonde voeding belangrijk om vitaal te blijven, chronische ziekten en beperkingen zo lang mogelijk uit te stellen en klachten te verminderen. Naast de algemeen geldende adviezen voor gezond eten is voor ouderen aandacht nodig voor vitamine D en eiwitten.

Marktintroductie gezonde producten

In de programmering zal samen met o.a. studenten van Aeres Hogeschool en Faba Factory met regionale partners toegewerkt worden naar marktintroductie van verschillende gezonde producten o.b.v. (Flevolandse) veldbonen. Dat het een vleesvervanger kan zijn, is inmiddels wel bekend. Maar welke andere gezonde producten kun je maken van veldbonen en andere plantaardige eiwitten? Te denken valt aan eiwitshakes, koekjes, ijs e.a. producten. Hier is in de ketensamenwerking nog een wereld te winnen.

Boeren zijn vooral op zoek naar rassen die het beste renderen. Maar dat zijn niet persé de rassen waarop de verwerkende industrie zit te wachten. Juist in de versterking van de ketensamenwerking kan een businessmodel ontstaan dat voor beide partijen gunstig is.

Smart Health living lab

Het doel is om op dit thema een gezamenlijke kennis- en innovatieagenda te ontwikkelen en concrete programma's en projecten te ontwikkelen. Vanuit het besef dat in alle onderdelen van de keten verandering nodig is, maar niemand alle touwtjes in handen heeft. Heel Flevoland fungeert daarbij als Smart Health living lab. Naast 'grote namen' als het Nederlands Innovatiecentrum voor Leefstijl Geneeskunde, het Partnerschap Overgewicht Nederland, het platform Voeding Nederland en hoogleraren als Hanno Pijl, Liesbeth van Rossum en Jaap Seidell worden ook artsen, ondernemers en consumenten (bijvoorbeeld studenten/kinderen) actief betrokken om samen met Flevolandse overheden, kennisinstellingen en ondernemers een aansprekende 'drietraps'-programmering te ontwikkelen.

Foto: Flevourbox, gezonde producten uit Flevoland

Programmeringslijn: Samen kennis delen en innoveren

Een aparte programmeringslijn vormt de programmering met externe partners. Hierbij denken we aan het ontwikkelen van een maandelijkse talkshow in Food Forum en een aantal series.

Talkshow

De talkshow wordt samen met externe partners ontwikkeld, startend met Wageningen UR en Food Hub en in een later stadium uitbreidend naar een bredere groep partners. Thematisch uitgangspunt vormen de Europese Farm to Fork Strategy en gezond/lokaal voedsel, die ook terugkomen in de catering van het Food Forum.

Series

We organiseren samen met partners een aantal series. Te denken valt aan: masterclasses voor ondernemers, een culinaire beleving met eetbaar groen, verdieping op specifieke niche-onderwerpen als agroforestry.

Integratie van de rollen binnen het voedselsysteem in de programmalijnen

Binnen de programmeringslijnen willen we inzoomen op de verschillende actoren in het voedselsysteem en welke rol een ieder daarin kan spelen, zoals: Wat is de toekomst van voedsel en wie doet wat daarbinnen, wat de rol van de overheid in het voedselsysteem is, hoe zorgen we dat er gedragsverandering is. Hoe maken we gebruik van de kennis die er is en hoe weten we dit van elkaar. Doel is bewustwording creëren van elkaars rol.

Proeftuinen

De werkwijze om proeftuinen en challenges te ontwikkelen past binnen de opgave 'Landbouw Meerdere Smaken' van de Omgevingsvisie. Vanuit het Economisch Programma "Floriade Werkt!" focussen we daarbij op de proeftuinen 'Korte Ketens' en 'Plantaardige Eiwitten'. Maar de gedachte is dat alle proeftuinen in Landbouw Meerdere Smaken resultaten opleveren die expowaardig zijn.

Proeftuin: Growing Green Proteins

Invulling motie

Op 20 juni 2018 hebben Provinciale Staten een motie aangenomen (2259167), waarin het college wordt verzocht te zoeken naar mogelijkheden om de productie en consumptie van plantaardige eiwitten in de provincie te stimuleren. Aan deze motie wordt op dit moment via het economisch programma "Floriade Werkt!" langs meerdere lijnen invulling gegeven.

Kansen en uitdagingen

Met deze proeftuin onderzoekt de provincie de economische kansen én de uitdagingen van de eiwittransitie. Op deze manier worden we in Nederland minder afhankelijk van import, wat uitstekend aansluit bij het Europese beleid. We verbinden de regio om in de gehele keten 'van boer tot bord' innovaties te ontwikkelen, kansen te benutten en barrières te slechten. Met meerdere pilots en de challenges laten we boeren, werkers, tussenhandel, horeca en inwoners van Flevoland in actie komen om plantaardige eiwitten op de kaart te zetten.

Pilots: veldbonen, verse soja en paddenstoelen

Zes Flevolandse telers zijn in maart 2021 voor het tweede jaar op rij gestart met het zaaien (14,8 hectare gangbaar en 12,2 hectare biologisch) van de FlevoVeldboon. Dit jaar gaan de boeren samen met maaltijdproducent De Kroes uit Almere producten ontwikkelen, zoals vegetarische hamburgers en een heerlijke Flevospread.

In 2019 startte de proeftuin verse soja (merknaam Dutch Edameme) met 10 Flevolandse telers en 40 hectare. In mei 2021 wordt er 17 hectare gezaaid met 5 telers. Dit is een aanzienlijke vermindering. Dit komt o.a. omdat de investeringen in tijd en geld groot zijn. De marktpotentie is groot, maar niet zonder risico. De focus voor de telers ligt nu eerst op de optimalisatie van de teelt en oogst, door rassenonderzoek en gebruik van juiste machines. Daarnaast wordt gewerkt aan een realistisch en goed onderbouwde marktbenadering.

In 2019 is het gelukt om paddenstoelen te telen op 100% Flevolandse reststromen. Door in Flevoland te experimenteren en (lokale) markten te verkennen, willen we de telers afzetperspectief bieden. De paddenstoelen zijn uiteraard te proeven in het Menu van de Toekomst in Food Forum.

Fotostudio Wierd: FlevoVeldboon goed voor de bodem en heerlijk op het bord

Proeftuin: Korte Voedselketen

De ontwikkeling van de korte voedselketen heeft juist tijdens COVID-19 een forse impuls gekregen. De gezamenlijke activiteiten, zowel van individuele ondernemers als onder de gezamenlijke vlag van Vereniging Flevofood, heeft zich in een razend tempo ontwikkeld. Steeds meer mensen hebben de behoefte aan producten van dichtbij en boeren zijn op zoek naar aanvullende en eerlijke verdienmodellen. Dit werd versterkt door de landelijke #supportyourlocals campagne.

Vereniging Flevofood

De Vereniging Flevofood is een samenwerking van nu meer dan 100 leden en netwerkpartners. Naast uitwisseling van kennis en ervaring tussen de ondernemers was nu de tijd rijp om ook op economisch vlak de krachten te bundelen. Het opzetten van een [business-to-business handelsplatform](#) maakt gezamenlijke afzet van regionale producten mogelijk is. Dit is een volgende stap in de professionalisering. Uit noodzaak startte de Vereniging Flevofood de

Flevourbox aan het begin van de corona crisis om lokale producenten te steunen. Een maandelijks box met een rijke diversiteit aan Flevolandse producten. Flevoland heeft meer te bieden dan je in eerste instantie denkt, denk bijvoorbeeld aan saffraan, verse sojaboontjes of quinoa. Maar ook mensen die hulp nodig hebben konden via het initiatief van Boeren voor Buren en de Rode Kruis actie een groot aantal Flevolandse producten ontvangen. Al met al is er ruim 600 ton goed basisvoedsel via de Vereniging Flevofood verkocht in 2020.

Foto: Flevourbox

Handelssmissie Korte Keten

Op 5 Oktober 2020 heeft de Handelssmissie Korte Keten plaats gevonden. Talloze initiatieven en regionale deals laten zien dat korte ketens

werken. Voor de bedrijven zelf én voor de natuurlijke balans en leefbaarheid in de omgeving. Daarom ging minister Carola Schouten op Nationale Handelsmissie door Nederland. Om de pioniers van de korte keten op te zoeken, te ondersteunen en nieuwe kansen te ontdekken. Het bedrijf Oranjehoen uit Swifterbant werd als Flevolands boegbeeld in het zonnetje gezet.

Filmpje Oranjehoen is de Flevolandse pionier

Green Deal CaterFlevoFooding Overheidslocaties

Om de belang van de korte keten te ondersteunen hebben het Rijk en 11 provincies de 'Green Deal Catering Overheidslocaties, Eten uit de Korte Keten' ondertekend. Dit sluit goed aan bij de nieuwe aanbesteding van de cateraar van het provinciehuis in Lelystad, waarbij de samenwerking met Vereniging Flevofood zeer wenselijk was. Floriade BV heeft begin 2020 een intentieverklaring met de Vereniging Flevofood

getekend voor de promotie van Flevolandse voedselproducten tijdens en in aanloop naar de wereldtuinbouwtentoonstelling en deze vereniging is – naast diverse andere regionale leveranciers – ook een belangrijke leverancier aan Sharon de Miranda in Food Forum.

Interreg FoodChains4Europe

Het Interreg FoodChains4Europe project heeft de fase van kennisuitwisseling afgerond en is in de implementatiefase beland. Iedere deelnemende regio voert een eigen actie plan uit. Ook Flevoland heeft een actieplan vastgesteld. Daarbij hebben we extra geld gekregen van de EU om een extra pilot action uit te voeren; het ontwikkelen van een ondernemerssupportprogramma voor korte keten ondernemers. Het programma wordt door Horizon Flevoland ontwikkeld op basis van een inspirerend voorbeeld dat we tijdens een bezoek aan projectpartner Manchester zagen. Dit maakt onderdeel uit van de programmering in het Food Forum.

Ontwikkeling regionale food hub

Via het door de provincie ondersteunde Cross-KIC project initiatieven geanalyseerd. De centrale vraag was: Hoe kan regionaal voedsel op een efficiënte en duurzame wijze van Flevoland naar

Amsterdam vervoerd worden? De potentie om met logistieke samenwerking CO₂ en kostenreductie te bereiken is groot. Het [onderzoek](#) heeft de noodzaak voor een logistieke food hub zichtbaar gemaakt, daarmee zou een CO₂ reductie tot 65% mogelijk zijn. Het voornemen van de ondernemers is om in Almere een hub te ontwikkelen, zodat o.a. de Floriade straks met regionaal voedsel bevoorrad kan worden.

Challenges

Alle challenges richten zich op een lokaal, gezond en duurzaam voedselsysteem. De resultaten van de challenges moeten te zien en te proeven zijn in ons paviljoen, tijdens de Floriade Expo 2022.

Challenge: Bodem, voedselketen en gezondheid

In 2017 en 2019 hebben we de eerste twee challenges georganiseerd. In 2017 zijn we gestart met de challenge 'Bodem, voedselketen en gezondheid' waarin we MKB, startende ondernemers en kennisinstellingen hebben uitgedaagd om met vernieuwende ideeën te komen over de toekomst van ons voedsel. De winnaars bestaande uit: Instral BV samen met C-Force Agri, Multi Tool Trac en PeelPioneers

kregen een geldbedrag van 25.000 euro en begeleiding op maat om hun innovatie te realiseren. Bovendien krijgen ze de kans hun innovatie te tonen op het internationale podium van Floriade 2022 in Almere.

Challenge: Eet als een pionier!

In 2019 was de tweede challenge 'Eet als een pionier!' een invulling van de door PS aangenomen motie over plantaardige eiwitten. Flevolandse koks en aspirant-koks werden uitgedaagd een gerecht op de menukaart te zetten dat voor 80% bestond uit groente, fruit, noten, zaden en paddenstoelen. Na de 'restaurantweken' werden de koks met de 8 beste pioniersgerechten uitgenodigd voor de finale van de challenge. Hier streden de koks in

een Masterchef-achtige setting om de titel 100% pionier. Eva Maurits van Eva's keukentuin wist met haar gerecht de jury te overtuigen en mag zich dé pionier van Flevoland noemen. Samen met Eva wordt gekeken hoe zij op de Floriade haar winnende gerecht op de kaart kan zetten.

Challenge: Kindermenukaart van de toekomst

De komende tijd gaan we de derde challenge voorbereiden, die in 2021/2022 plaatsvindt. We denken hierbij aan een challenge op het gebied van voedselvaardig maken van de jeugd. Waarin we lagere school kinderen in Flevoland de kindermenukaart van de toekomst laten ontwikkelen.

Foto: Masterclass Eet als een pionier! met ROC leerlingen

Hoofdstuk 4

Bruggencampus, de praktijkomgeving voor innovatieve en circulaire bruggen

Vervangingsopgave 40.000 bruggen

We richten ons niet alleen op voeding. De inrichting van het Floriadeterrein was een mooie kans om uit te proberen hoe ver je kunt komen als je circulaire economie met bruggenbouw verbindt. Een uiterst urgent thema, als in ogenschouw wordt genomen dat de komende decennia in Nederland zo'n 40.000 bruggen en viaducten vervangen moeten worden (circa 2.000 in Flevoland). Een investering die geraamd wordt op € 60-80 miljard. We richten ons niet alleen op de bouw van enkele bruggen, maar hebben ook een kenniscampus opgericht, de Bruggencampus, om kennis te borgen en te delen.

Bouw vernieuwende bruggen

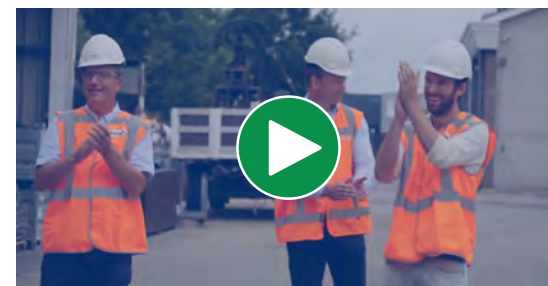
In augustus 2020 is de Bruggencampus samen met Reimert Bouw en Infrastructuur gestart met de bouw van twee vernieuwende bruggen op het

Floriadeterrein. De bruggen zijn ontworpen door René van Zuuk Architecten uit Almere. Voor de bouw van de bruggen wordt gebruik gemaakt van materiaal uit grondstoffen geproduceerd van Almeerse reststromen. De reststromen krijgen zo een tweede leven waardoor een bijdrage wordt geleverd aan CO₂-reductie en circulaire economie. Bijkomend voordeel van de 'eigen' materialen en grondstoffen in deze huidige tijd is de onafhankelijkheid. Eventuele vertraging door import van grondstoffen en materialen is nu niet meer aan de orde. Het Almeerse bedrijf Reimert kwam als beste uit de aanbesteding.

De Rondje Weerwaterbrug

Rondje Weerwater is een fiets-voetbrug. De brug wordt onder meer gemaakt van cementloos beton (ook wel geopolymeerbeton genoemd) waarin stedelijke reststromen, vanuit de recycle-perrons, stadsreiniging en het openbare gebied van Almere

worden verwerkt. Om deze reden heeft de brug de toepasselijke bijnaam 'Puin' gekregen. Door het gebruik van dit beton in plaats van regulier beton wordt 65 procent van de CO₂-uitstoot gereduceerd. Het cementloze beton wordt gemaakt door de Theo Pouw groep in samenwerking met recycling-maatschappij Cirwinn in Almere. Wat betekent dat zowel de brug wordt gemaakt van Almeers puin, door een Almeerse aannemer en Almeerse architect op Almeerse grond. De Rondje Weerwaterbrug wordt eind juni 2021 opgeleverd.

Brug Rondje Weerwater

De Beverbrug

De Beverbrug is een verkeersbrug voor zwaarste verkeersklasse, met een slinger in verband met de aanwezige bever in zijn beverburcht in het water van het Floriadeterrein. De brug is volledig herbruikbaar en gemaakt van onderhoudsvrij en cementloos beton. Daarnaast wordt de brug ook wel de 'Spons' genoemd omdat de brug water, CO₂ en fijnstof opneemt. Dit wordt gedaan door het plaatsen van een grote groenstrook. De plantenbakken nemen CO₂ en fijnstof op en het water wordt opgevangen. De Beverbrug wordt eind augustus opgeleverd.

De Beverbrug

Tweede leven bruggen

Een ander initiatief van de samenwerkende partijen binnen de Bruggencampus is hergebruik en toepassing van bestaande elementen van 'afgedankte' bestaande bruggen. Bruggen en

onderdelen die oorspronkelijk niet bedoeld waren om te worden hergebruikt, krijgen nu een tweede leven. Voorbeeld: onderdelen van een fiets- en voetgangersbrug van de A27 van Dura Vermeer, worden hergebruikt in een brug op het Floriadeterrein. Uitdagingen hierbij zijn certificering/kwaliteit van hergebruikt materiaal en evenwicht tussen kosten/baten ten opzichte van reguliere bouw. Optimaal hergebruik van de kwalitatieve brugonderdelen is het streven. Naast hergebruik op het Floriadeterrein, worden daarom ook de mogelijkheden in Flevoland verkend.

Circulaire bruggen

Bruggencampus Flevoland-Floriade onderzoekt samen met partners naar verschillende manieren om circulaire bruggen te bouwen. Voorbeeld is een biobased brug van de Technische Universiteit Eindhoven. Als onderdeel van het Interregproject Smart Circulair Bridge, wordt een biocomposiet brug gerealiseerd op het Floriadeterrein. Met behulp van sensoren wordt onderzoek gedaan naar (nog onbekende) gedragingen van de brug, om zo de veiligheid te garanderen en het gebruik van biocomposiet verder te ontwikkelen. Door deelname aan dit Interreg project krijgen we niet alleen een biocomposietbrug, maar worden we ook onderdeel van een internationaal kennisnet-

werk van technische universiteiten en bedrijven. Onze deelnamekosten aan dit miljoenenproject bedragen € 100.000 en worden uit de provinciale cofinanciering Floriade betaald.

Bruggencampus Flevoland-Floriade

De Bruggencampus is een praktijkgerichte leeromgeving met interactie tussen opdrachtgevers, opdrachtnemers, toeleveranciers maar ook onderwijs en wetenschap. In dat kader wordt tot en met de Floriade zodanig geprogrammeerd dat de doelgroep stap voor stap leert werken met nieuwe vormen van samenwerking, ontwerp en materialen. Ook wordt in dat kader invulling gegeven aan een online praktijkomgeving, bestaande uit filmpjes uit de praktijk, waarin uitleg wordt gegeven over de innovaties in de constructies, hergebruik en de bouw.

[Bruggencampus.nl](https://bruggencampus.nl) en [de LinkedInpagina](#) van de Bruggencampus zijn operationeel. LinkedIn heeft in het afgelopen jaar 249 volgers gegenereerd die vrijwel wekelijks berichten ontvangen van nieuws en activiteiten van de Bruggencampus. Dit is primair een netwerk van experts.

Gemeenschappelijke Data Omgeving

Cruciaal in het ontwikkelen van tools voor samenwerking en reductie van kosten is de Gemeenschappelijke Data Omgeving (GDO). Het doel is efficiëntie in de bouwlogistiek en uitwisseling van kennis over ontwerpen, materiaalgebruik, beheer, onderhoud etc. Bij het inrichten van de GDO zijn we in eerste instantie begonnen met het inbouwen van de twee vernieuwende bruggen in de digitale omgeving. Echter om de faalkosten in de bouw aanzienlijk te kunnen verminderen, is het juist optimaal om de gehele bouwlogistiek op het Floriadepark in kaart te brengen. Een innovatie die nu ook omarmd wordt door andere partijen. Binnenkort gaan we het GDO daarom verder uitbreiden, zodat de gehele bouwlogistiek straks in één opslag de raakvlakken en oplossingen weergeeft.

Foto: Maarten Feenstra en CollaborAll, Mixed Reality

Kennis- en innovatie-programma

De Bruggencampus is reeds gestart met een programmering die bestaat uit activiteiten, die opgedane kennis uit de praktijk inzichtelijk maken en overdragen. Het gaat dan om kennis op het gebied van: de vernieuwende bruggen van de Bruggencampus, de Tweede Leven brug en de Smart Circulair Bridge op het Floriadepark. Het GDO speelt hierin een belangrijke rol.

De programmering wordt naar de Floriade 2022 toe uitgebreid, door het breder aanhaken van partijen die werken aan de bouw van bruggen in Nederland en de nationale vervangingsopgave. Samenwerking en inbreng door opdrachtgevers, opdrachtnemers en onderwijs- en kennisinstellingen vormen daarbij het uitgangspunt. Met deze samenwerkingen wil de Bruggencampus de kennisontwikkeling door de Bruggencampus breder toepasbaar maken en verbinden aan andere praktijkgerichte initiatieven voor een circulaire economie in Flevoland.

Bruggencolleges

Als onderdeel van haar programmering organiseerde de Bruggencampus in november 2020 de eerste in een reeks Bruggencolleges.

Onder leiding van Lucas de Man nemen experts de praktijk aan onder handen.

College 1: Tweede Leven bruggen

Leer van de praktijk: hoe geven we bruggen een tweede leven? Erik van Doorn (Dura Vermeer) en Ria van Dijk (gemeente Almere) gaan het gesprek aan over hun ambities en beren op de weg om door hergebruik een brug te bouwen.

College 1: Tweede Leven bruggen

College 2: Gemeenschappelijke Data Omgeving (GDO)

Leer van de praktijk: duurzaam en kostenbesparend samenwerken in een GDO. Het college geeft een inzicht in de praktijk van de Gemeenschappelijke Data Omgeving (GDO). Hoe werkt een GDO? Hoe ziet het eruit? Welke data is er te vinden? Hoe versterkt dit de samenwerking en vermindert het de faalkosten in de bouw?

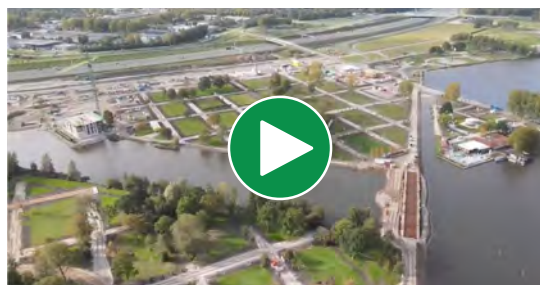

College 2: Gemeenschappelijke Data Omgeving (GDO)

College 3: LCA/MKI

Leer van de praktijk: circulair bouwen door een andere kijk op kwaliteit en kosten.

Dit college gaat over het toepassen en de effecten van Life Cycle Analysis en een milieukostenindicator. Bij bruggen speelt prijs vaak nog steeds een dominante rol in de gunning. Om circulaire ambities te realiseren is het belangrijk om ook naar kwalitatieve aspecten te kijken, zoals de prestaties over de levensduur van producten en maatschappelijke en milieu waarden. Dat vraagt een andere kijk op kwaliteit en kosten.

College 3: LCA/MKI

College 4: Gebruik van innovatieve materialen

Staat gepland voor mei 2021. Aan de hand van de bio-based brug op het Floradepark, wordt het gebruik van innovatieve materialen met experts uit de praktijk besproken.

Vervolg

Volgende colleges of activiteiten richten zich op op zowel het uitdragen en leren van de kennis die opgedaan tijdens de processen die zijn doorlopen met het bouwen van de verschillende bruggen op het Floriade park als op het ontwikkelen van samenwerking voor de periode na de Floriade.

Bruggencampus Congres

Tijdens de Floriade organiseert de Bruggencampus een congres voor de bruggenwereld. Het congres biedt de kans om de opgedane kennis nog breder te delen en Flevoland te positioneren als een leider in circulaire bruggenbouw en innovatie. De nog nader uit te werken samenwerking met partijen om kennisontwikkeling in bruggenbouw en praktijkgerichte circulaire economie verder in Flevoland te ontwikkelen kan tijdens de Floriade verder worden benut en uitgewerkt. Het is de ambitie om ook internationale partijen uit te nodigen voor het congres, bij voorkeur uit landen die ook deelnemen aan de Floriade.

Hoofdstuk 5

Flevo Campus

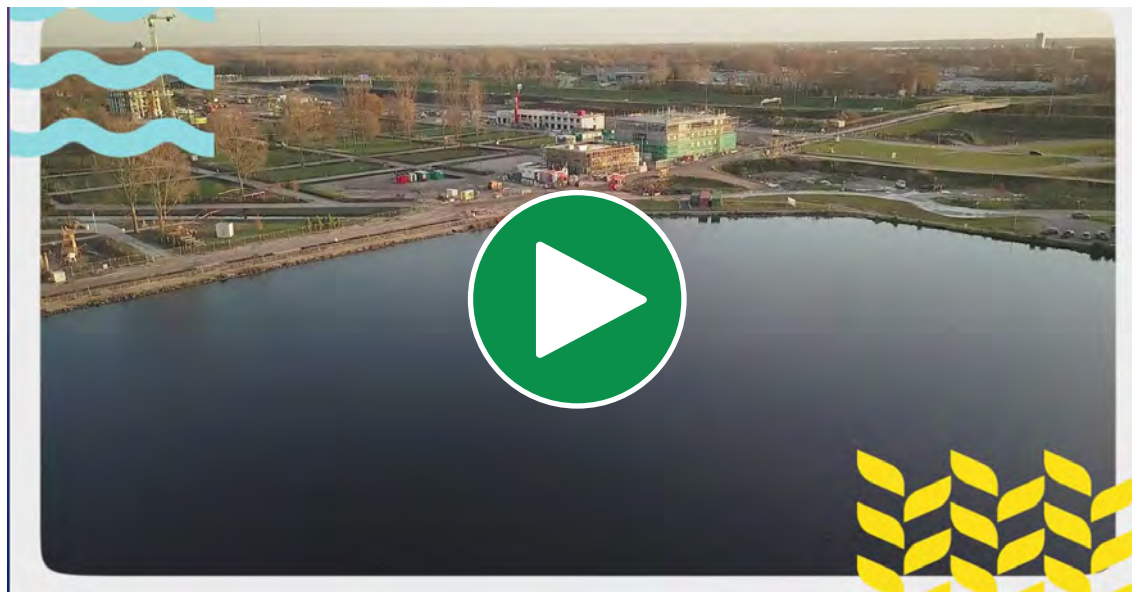
Versterken ingezette koers

Na een periode van pionieren is nu de tijd van consolideren en versterken van de ingezette koers. Dat is zichtbaar door het aanstellen van een nieuwe directeur en doordat Flevo Campus in 2021 ook een fysieke plek krijgt op Floriadepark. Flevo Campus wordt een zelfstandige stichting, wat betekent dat er geen verbintenis meer is met de provincie Flevoland. Wel financiert de provincie Flevo Campus vanuit het Fonds Verstedelijking Almere. De stichting wordt zo ingericht dat geen sprake is van een verbonden partij.

Ontwikkeling organisatie

Flevo Campus ontwikkelt zich tot een volwassen organisatie met de focus op:

- Uitbreiding en versterking van hoogwaardige groene kennisfuncties
- Versterken van de lokale en regionale economie door kennistoepassing
- Vestigen van een (internationale) reputatie op stedelijke voedselvoorziening
- Toewerken naar een duurzaam voedselsysteem in stad en regio.

Bouw Flevo Campus

De nieuwe programmadirecteur Lenno Munnikes werkt samen met de partners aan de oprichting van een uitvoeringsstichting om het vastgestelde beleid uit te voeren.

Flevo Campus als fysieke locatie

Flevo Campus als fysieke locatie

Op het Floriadeterrein is een fysieke locatie in ontwikkeling waar opleiden, onderzoek en ondernemen tegelijkertijd plaatsvinden. Concreet gaat het nu om drie nieuwbouwprojecten:

- Paviljoen Food Forum van de provincie.
- Nieuwe pand van Aeres Hogeschool
- Startersfaciliteit (de Village) van Flevo Campus.

Voor de zomer 2021 openen Food Forum en de Village hun deuren en in het 3e kwartaal van 2021 starten de studenten in de nieuwbouw van Aeres. Er wordt nog gekeken hoe nieuwe functies als een Gastronomy College en Low Food Lab ook een plek krijgen op de campus.

Met de gemeente Almere wordt verkend of nog extra kavels gereserveerd kunnen worden voor de doorontwikkeling van de campus.

Kennis- en innovatieprogramma

De kennisinstellingen binnen Flevo Campus hebben in 2020 grote stappen gezet in de ontwikkeling van topkennis over stedelijke voedselvoorziening. Zo start in september 2021 de nieuwe éénjarige Engelstalige masteropleiding, Food Systems Innovation, waarin de transitie naar een duurzamer en gezonder voedselsysteem centraal staat. Dit is de eerste MSc opleiding in de stad Almere. De komende periode wordt het plan voor het ontwikkelen van een unieke gastronomie opleiding op HBO-niveau verder uitgewerkt. Het doel is dat die opleiding medio jaren '20 aangeboden kan worden. Een eerste stap wordt het aanbieden van masterclasses voor toekomstige topchefs in 2021.

Denktanks

Met de denktanks weet Flevo Campus nu al een aantal jaren young professionals aan zich te binden, waarvan een aantal zich graag in de Village wil vestigen.

Foto: Flevo Campus, denktanks

Kennishub

Onderdeel van de Kennishub zijn ook de relaties die worden gelegd tussen onderzoek en bedrijfsleven. Zo worden vouchers beschikbaar gesteld aan ondernemers voor het oplossen van voedsel gerelateerde kennisvragen die cruciaal zijn voor de bedrijfsontwikkeling. De aanvragen hiervoor zijn groter dan het beschikbare budget. Het afgelopen jaar is bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar korte ketens (Flevourbox) en vestigingsonderzoeken.

Verbinding, kennis en bekendheid

Flevo Campus organiseert daarnaast een scala aan projecten, activiteiten en evenementen om verbindingen te leggen, kennis uit te wisselen

en naamsbekendheid op te bouwen. Van films en documentaires tot 'meet ups' waarin actuele vraagstukken worden bediscussieerd. Omdat de meetups niet fysiek konden plaatsvinden zijn in samenwerking met Pakhuis de Zwijger een aantal online bijeenkomsten georganiseerd. Ook zijn in 2021 twee essaybundels verschenen. De extra bundel 'Over eten' en de 3e editie in de reeks 'Buik van de stad': Veerkracht als opdracht. Uit deze bundels zijn artikelen overgenomen door landelijke kranten. Ook is een groot aantal korte films gemaakt. En ook nieuwe langere films zijn in ontwikkeling zoals de documentaire over vrouwen op de boerderij. Meer weten? Kijk op FlevoCampus.nl

Hoofdstuk 6

Cofinanciering € 10 miljoen

Inzet provinciale cofinanciering

Provincie Flevoland heeft 10 miljoen euro voor provinciale cofinanciering aan de Floriade beschikbaar gesteld. Daarbij hebben Provinciale Staten van Flevoland kaders vastgesteld die in acht moeten worden genomen. Die kaders gaan onder meer over het invulling geven aan gastheerschap, het aanjagen van innovaties en de Flevolandse kenniseconomie en over het onder schrijven van de thema's van de Floriade.

Fonds Verstedelijking Almere

De afgelopen jaren is via de Jaarprogramma's van het Fonds Verstedelijking Almere al invulling gegeven aan het grootste deel van deze € 10 mln, met name het economisch programma Floriade Werkt!, de circulaire bruggen en de Bruggencampus, de Floriade Dialogues en een budget om gezamenlijke subsidiekansen te concretiseren. Dit wil niet zeggen dat die bedragen ook al zijn uitgegeven. Er is tot nu toe ongeveer € 1,5 mln van de € 10 mln besteed. Maar op basis van de afspraken

die we momenteel met gemeente Almere, Floriade BV en een aantal andere partners afronden, is wel de volledige € 10 mln toebedeeld aan projecten. En omdat de voorbereiding van de Floriade in volle gang is, zal de concrete besteding vanaf nu versnellen.

Focus op 5 thema's

De afgelopen periode hebben we met de gemeente Almere en Floriade Almere 2022 B.V. gesproken over de besteding van het nog resterende budget van € 4.150.000. In het Jaarprogramma 2020 Fonds Verstedelijking Almere zijn vijf thema's benoemd waar de inzet van het resterende budget op wordt gefocust. In de gesprekken zijn daaraan voorlopige bedragen gekoppeld: Culturele Programmering (€ 1,0 mln), Attracties (€ 0,5 mln), Congressen (€ 0,2 mln), Floriade in de Regio (€ 0,75 mln) en Duurzaamheid (€ 1,0 mln). Daarnaast hebben we aangegeven dat we het resterende budget van € 0,7 mln willen aanwenden om de programmering in ons eigen paviljoen Food Forum te optimaliseren, onder meer door een door Horizon Flevoland uit te

werken B2B programmering. We realiseren ons dat daarmee niet alle provinciale cofinanciering 1:1 past binnen de door de gemeente vastgestelde business case. Daarin was niet of nauwelijks geld opgenomen voor een B2B programmering en de verbinding van het evenement met de Flevolandse regio. Maar de afwijking bevindt zich wel binnen de kaders van de door de gemeente vastgestelde risicoparaaf.

Culturele programmering

De Floriade Almere 2022 B.V. heeft een aansprekende culturele programmering ontwikkeld voor de periode van het evenement. Er zal elke dag iets te beleven zijn. Het gaat niet alleen om entertainment en kunst, maar ook om educatieve programma's die zich specifiek op kinderen richten. Daarnaast moet aandacht worden besteed aan de formele aspecten van een world expo, zoals protocollaire ontvangsten en de officiële landendagen. Het programma wordt de komende tijd uitgewerkt en op een later moment dit jaar zal de BV er meer over kunnen vertellen.

Het cultuurprogramma:
*Verleidt, boeit en verwondert het publiek,
Verbindt op alle denkbare manieren,
Is inclusief en toegankelijk voor iedereen,
Geeft betekenis aan de Floriade thema's,
Presenteert Flevoland aan de wereld en de wereld aan Flevoland,
Wordt gemaakt samen met Flevolandse en Almeerse cultuurpartijen,
Biedt een podium aan zowel gerenommeerde gezelschappen als jong talent,
Laat met trots de Flevolandse ontstaansgeschiedenis zien,
Onderzoekt het culturele DNA van de Almeerse pionierscultuur,
Experimenteert met Living Labs in de aanloop naar de Floriade,
Laat ook na afloop van het evenement zijn sporen na in de wijk Hortus,
Daagt uit tot dialoog en zet aan tot reflectie,
Maakt de weg vrij voor nieuwe ideeën en fantaseert over toekomstbeelden,
Biedt ruimte voor Urban Arts en eigentijdse cultuurvormen,
Slaat een brug tussen het Floriade kennisprogramma Dialogues en het publieksprogramma,
Verhoogt de aantrekkelijkheid van Floriade voor zowel de inzender en bezoeker,
Stimuleert herhaalbezoek.*

Gedicht Cultuurprogramma

De provincie Flevoland ziet de culturele programmering op de Floriade als een kans om zichzelf voor een nationaal en internationaal publiek op de kaart te zetten. Dat kan door Floriade bezoekers te verleiden om Flevoland te bezoeken en arrangementen te ontwikkelen, maar het kan ook door op het Floriadeterrein een soort etalage te maken van wat Flevoland op het gebied van cultuur te bieden heeft. We zijn daarom verheugd dat veel Flevolandse professionals en amateurgezelschappen een rol krijgen in de

programmering. Samen met de BV zoeken we naar mogelijkheden om met behulp van subsidies en sponsoring de basisprogrammering uit te breiden en daarbij ook te kijken of voorstellingen op het Floriadeterrein ook de provincie kunnen worden ingebracht.

Attracties

De ervaring met o.a. Floriade Venlo heeft geleerd dat groene 'Instagrammable' attracties (zoals The Willow Man in Venlo) een grote aantrekkings-

kracht kunnen hebben, vooral op jongere Floriade bezoekers. Dit biedt uitstekende kansen voor een combinatie met educatieve en culturele programmering. Daarnaast worden op het Floriade terrein 'etalages van groen' ingericht, die kansen bieden om aan Floriade bezoekers te laten zien dat de natuur in de provincie Flevoland een bijzonder verhaal heeft (nieuwe natuur, Nationaal Park NieuwLand, agroforestry) en een bezoek waard is. Ook zijn er Flevolandse organisaties, zoals de Almeerse Wolunie, die zichzelf op de Floriade willen laten zien.

Daarnaast dragen we bij aan een door New Horizon te realiseren volledig circulair paviljoen. Dit paviljoen sluit niet alleen uitstekend aan bij de provinciale ambities op het gebied van circulaire economie, maar biedt ook kansen om Flevoland te positioneren als de landelijke proeftuin op het gebied van circulariteit. Het paviljoen wordt namelijk tot 10 jaar ná de Floriade door het bedrijfsleven gebruikt als expertisecentrum.

Voorts hebben we een budget gereserveerd voor de previews van de Floriade. De BV heeft in 2020 al veel bezoekers mogen ontvangen in het Preview Center en op het Floriade terrein.

Als dit voorjaar ons eigen paviljoen Food Forum open gaat, biedt dit kansen om ook daar al bezoekers – zowel bewoners als B2B ontmoetingen – een kijkje te laten nemen.

Floriade in de Regio en Congressen

Over deze twee onderwerpen zijn we nog met de BV in gesprek. Congressen, seminars, workshops enz. zijn uitstekende mogelijkheden om professionele bezoekers naar de Floriade te halen. Dat kunnen congressen zijn, maar het kan ook gaan om bv. reguliere vergaderingen die op het terrein plaatsvinden en waar de provincie gastheer kan zijn. In de businesscase is voor de BV weinig budget gereserveerd voor dit onderwerp, maar niettemin zien we het samen als een kans om mensen naar Flevoland te halen.

Onder het thema 'Floriade in de Regio' spreken we met de BV over mogelijkheden om zoveel mogelijk Flevolandse inwoners en bedrijven naar de Floriade te halen. Maar we kijken ook naar mogelijkheden om arrangementen te ontwikkelen om Floriade bezoekers ook de regio in te brengen ('de Floriade bezoeken en Flevoland zien'). Ook ondernemers geven aan dat ze zich graag op de Floriade laten zien, maar dat ze nog liever hebben dat zakelijke partners daarna het bedrijf bezoeken.

ken. De exacte invulling van dit thema, werken we de komende tijd nog samen met de BV, Horizon en Visit Flevoland uit.

Duurzaamheid

Al in het Jaarprogramma 2020 van het Fonds Verstedelijking Almere hebben we benoemd dat we € 1,0 mln reserveren als bijdrage aan duurzaamheid. Op basis van een met de gemeente Almere en de BV opgestelde groslijst, zijn we gaan 'indikken' naar een lijst die op dit moment nog uit vier onderwerpen bestaat: 1) een samen met Aeres Hogeschool uit te werken programma rond de Sustainable Development Goals; 2) cofinanciering aan een Europees Interreg project met als lead partner TU Eindhoven dat resulteert in een biocomposietbrug die op het Floriade terrein wordt gerealiseerd; 3) innovatieve systemen van afvalinzameling en circulariteit die ná de Floriade opschaalbaar zijn en 4) innovaties in digitalisering en slimme digitale infrastructuur die ná de Floriade opschaalbaar zijn. De laatste twee projecten worden momenteel nog samen met de gemeente uitgewerkt, waarbij ook wordt gekeken naar Europese subsidiemogelijkheden.

Nadere regel

Om ons paviljoen Food Forum te vullen met ondernemersactiviteiten, hebben we enkele jaren geleden binnen het programma 'Floriade Werkt!' al € 1,0 mln gereserveerd en ondergebracht in een 'Nadere Regel' van onze provinciale subsidieverordening. Food Forum gaat dit voorjaar open en we krijgen steeds concreter zicht op hoe we het paviljoen willen gebruiken en hoe we een B2B programmering vorm willen geven. De juridische vorm van de Nadere Regel past daar niet goed bij, omdat het op enkele uitzonderingen na (doorontwikkeling Vereniging Flevo Food, teelt- en ketenbegeleiding soja- en veldbonenteelt) niet om subsidies gaat. De Nadere Regel wordt daarom door GS ingetrokken. Maar het budget wordt wel met het oorspronkelijke doel aangewend.

Trots

Tijdens de Floriade laten we aan de wereld zien waar we als Flevoland trots op zijn: een presentatie van onze mooie provincie en de innovatiekracht van onze ondernemers en kennisinstellingen. Dat doen we door op de begane grond van Food Forum een expositie in te richten, in nauw overleg met onze partners. Daarin speelt ook de keuken een rol, waarvoor onze chefkok Sharon de

Miranda een menukaart zal ontwikkelen die geheel is ontworpen op basis van gezond en lokaal eten.

Kennis- en innovatieagenda

Maar we willen niet alleen laten zien waar we in 2022 trots op zijn. De consistente koers die we al in de inleiding hebben genoemd, houdt in dat we de Floriade primair zien als een podium dat een hefboom kan zijn om onze kenniseconomie structureel te versterken. We willen onze eigen ondernemers en kennisinstellingen in contact brengen met ondernemers en kennisinstellingen uit binnen- en buitenland om in gesprek te gaan over de uitdagingen in de jaren na de Floriade. Zoals al in ons coalitieakkoord is benoemd, willen we rondom de Flevo Campus toewerken naar een internationale kennis- en innovatieagenda waarin we op een aantal voor Flevoland belangrijke thema's coalities gaan vormen. Als de Floriade in oktober 2022 haar poorten sluit, dan komt dat grosso modo overeen met het moment waarop de nieuwe Europese subsidieperiode start. Wij willen dan een aantal aanvragen klaar hebben liggen. Wij zullen ons in ieder geval richten op de thema's van Versterking Korte Voedselketens (incl. Ontwikkeling streekproducten) en Teelt- en Ketenontwikkeling Plantaardige Eiwitten. Vanaf de

opening van Food Forum in het voorjaar van 2021 zullen we bijeenkomsten gaan organiseren die op het bediscussiëren van de uitdagingen en de ontwikkeling van relevante coalities zijn gericht. We doen dat niet alleen, maar we zijn over de programmering in overleg met tal van partners, zoals de gemeenten en onze ondernemers, Food Hub, MRA Voedsel Verbindt, Wageningen Academy, Rabobank, The Protein Cluster en een aantal provincies.

Structurele versterking kenniseconomie

Tijdens de Floriade zullen veel nationale en internationale handelsmissies naar Almere komen. Naar verluid gaat het om circa 100 missies. Vele ervan zullen officieel in Food Forum worden ontvangen. Wij bereiden een opdracht aan Horizon Flevoland voor om deze missies in overleg met

onze ondernemers en gemeenten optimaal te verbinden aan Flevoland. Tot 1 juli zal Horizon een inventarisatie uitvoeren om het beeld scherper te maken van wat er uit binnen- en buitenland op ons af komt en hoe we dat zo goed mogelijk kunnen verbinden aan de Flevolandse bedrijven: wat willen die ruim 40 deelnemende landen laten zien, welke bedrijven en kennisinstellingen zitten er achter, waar liggen de voor ons relevante koppelkansen, hoe kunnen we zo efficiënt mogelijk focussen? We reserveren ook een deel van het budget om ondernemers gelegenheid te bieden om in Food Forum gasten te ontvangen en zaken te doen. Vanaf 2012 heeft de provincie aangegeven dat de Floriade moet bijdragen aan een structurele versterking van onze kenniseconomie. Dat proberen we langs bovenstaande lijnen te realiseren.

Hoofdstuk 7

Overige activiteiten gelinkt aan Floriade

Talent Kleurt Flevoland

In het schooljaar 2019-2020 hebben zo'n 730 jongeren ($\pm$ 450 onderbouw- en $\pm$ 150 bovenbouw leerlingen van de Flevolandse technasia en $\pm$ 130 HBO studenten) deelgenomen aan Talent Kleurt Flevoland. Zij hebben gewerkt aan maatschappelijke vraagstukken die waren voorgelegd door de afdelingen GE en INFRA van de provincie Flevoland. Naast samenwerking met hogescholen Aeres Almere en Windesheim Flevoland is in het lopende schooljaar ook samenwerking tot stand gekomen met Windesheim Zwolle en dan specifiek met de opleiding Civiele Techniek. De maatschappelijke vraagstukken die vanuit het programma Floriade – Flevo Campus werden geformuleerd, bleken voor het derde jaar op rij favoriet bij de leerlingen en studenten, want iets meer dan de helft van de deelnemers koos voor één van de vraagstukken uit dit programma. In totaal hebben 66 HBO studenten, 53 bovenbouw- en 260 onderbouw technasiumleerlingen aan Floriade vraagstukken gewerkt. Met als resultaat vele innovatieve ontwerpen voor een drijvend exper-

tisecentrum voor voedsel (floating foodlab), de inrichting van de tuin bij het innovatiepaviljoen en de innovatieve bruggen. Daarmee zijn de jongeren direct betrokken geraakt bij de Floriade en het werk bij de provincie.

Monitoring

In het Uitvoeringsprogramma Floriade is opgenomen dat de resultaten van 'Floriade Werkt!' worden gemonitord. Door monitoring kan worden nagegaan welke effecten het programma 'Floriade Werkt!' heeft gebracht. Zo kan er een verantwoording plaatsvinden over de inzet vanuit het programma richting politiek, onze inwoners en het Flevolandse netwerk van (food)ondernemers en kennisinstellingen. We doen de monitoring in samenwerking met de Floriade BV en de gemeente Almere. De ontstane netwerken in het bedrijfsleven, het aantal kennisvragen behandeld door de Flevo Campus en de effecten van de activiteiten voor het Flevolandse bedrijfsleven staat onder meer centraal.

De voortgangsrapportages maken deel uit van de monitoring.

Succesverhalen

In de aanloop naar de Floriade is er al veel georganiseerd en uitgevoerd in Flevoland en we zien dat er al veel in beweging is gebracht in de provincie, en verder. In de afgelopen tijd zijn er veel succesverhalen geweest gelinkt aan de Floriade en deze willen we graag delen. Dit doen we onder meer door verslag te doen op onze website, door filmpjes te plaatsen, maar vooral ook door anderen aan het woord te laten.

Resultaten challenges

Denk aan Thijsthee, ijsthee gemaakt van 'verspild fruit', wat is begonnen tijdens onze eerste Floriade challenge. Het gaat goed met dat bedrijf. Ook RUIK het bedrijf dat parfum maakt van afvalstoffen, vindt zijn oorsprong in de Floriade. Een andere winnaar van de eerste challenge was Multi Tool Trac, dat zich richt op de ontwikkeling van lichtere, elektrische trekkers. Inmiddels wordt ook

onderzocht of lichte trekkers of waterstof kunnen rijden. Tijdens de tweede challenge hebben we de Flevolandse horeca uitgedaagd om nieuwe gerechten aan de menukaart toe te voegen die grotendeels uit plantaardige eiwitten bestaan. Dat heeft met Eva Maurits van Eva's Keukentuin een goede winnaar opgeleverd. Maar het leverde ook finalisten op van studententeams van ROC Flevoland. Uit het besef dat er in Nederland wel MBO-chefsopleidingen zijn, maar geen HBO-opleidingen, is het plan ontstaan om in Almere die leemte op te gaan vullen.

Floriade Business Club

De Floriade Business Club, opgericht om ondernemers die zich bezighouden met de thema's van de Floriade te verbinden aan elkaar en aan de Floriade zelf, is twee jaar na oprichting een succes. Het aantal leden blijft groeien, momenteel zijn dit al bijna 200! Flevoland is ook zelf lid geworden en we gebruiken dit netwerk onder meer om werknemers voor Food Forum te werven.

Pilots

Afgelopen jaar zijn we met boeren en verwerkers begonnen met diverse pilots zoals de FlevoVeldboon, Dutch Edamame en paddenstoelenteelt op 100% Flevolandse reststromen.

Dat Flevoland op deze terreinen actief is, wordt ook buiten onze provincie gezien. Met Overijssel, Gelderland en Noord-Brabant hebben we een koplopers netwerk gevormd dat het ministerie van LNV heeft ondersteund in het tot stand brengen van de Nationale Eiwitstrategie. Steeds meer provincies melden zich om toe te treden. We zijn lid geworden van The Protein Cluster, dat vooral MKB-bedrijven ondersteunt in het ontwikkelen van product/markt combinaties. Inmiddels worden ook de eerste contouren van een Europese samenwerking zichtbaar.

Vereniging Flevofood

Flevoland was de aanjager (en het eerste lid) van wat nu de Vereniging Flevofood is. Bij ondernemers ontstond in 2016 het besef dat de Floriade een mooie stip aan de horizon is om tot een gezamenlijke vermarkting van Flevolands voedsel te komen. Het Interreg project FoodChains4EU heeft geholpen om te leren van goede voorbeelden en aan de hand van een SWOT-analyse te zien waar we staan. Inmiddels heeft de vereniging afspraken gemaakt met de Floriade BV en staat zij aan de vooravond van een bovenregionale samenwerking met grote afnemers in de MRA.

Foto: Artist Impression Station Almere Centrum

Aanleg infrastructuur

Ook op het gebied van infrastructuur heeft de Floriade al effect. De A6 bij Almere is als gevolg van de Floriade eerder verbreed dan de minister van IenW aanvankelijk van plan was en het station Almere Centrum wordt versneld vernieuwd om de bezoekersstromen, maar ook de status, horend bij de Floriade in 2022 aan te kunnen.

Circulaire bruggen

Tevreden kijken we terug op het designproces voor de twee innovatieve en circulaire bruggen

die op het Floriadeterrein komen. Het Almeerse bedrijf Reimert heeft de twee ontwerpen voor deze bruggen gemaakt en de aanbesteding gewonnen. Momenteel wordt er druk aan de bruggen gebouwd en ze worden naar verwachting in augustus in gebruik genomen. Ook is het een groot succes dat onze aanpak voor de vervangingsopgave van bruggen breed is omarmd door de sector. In het kader van hergebruik zijn wij blij verrast met het groot aantal bruggen dat we krijgen aangereikt voor een tweede leven.

Food Forum

Na verschillende tegenslagen de afgelopen jaren in het realiseren van een paviljoen, is het eindelijk zover: in juni opent het paviljoen Food Forum de deuren. Aanvankelijk drie dagen per week, maar toewerkend naar zeven dagen per week tijdens de Floriade. We hebben vast kunnen houden aan de wensen en ambities die we voor het pand hadden. Vanwege de thematiek van de Floriade is de nadruk gelegd op de thema's groen en 'nature based solutions'. Ook hebben we een chef-kok aangetrokken die een menu ontwikkeld dat past bij de toekomst van voedsel en de ambities van Flevoland.

Floriade Werkbedrijf

Tot slot moet het Floriade Werkbedrijf zeker worden genoemd in een rijtje met successen. Hier worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt opgeleid en krijgen ze werkervaring om door te stromen naar een vaste baan. We zitten ten tijde van het schrijven op 98 plaatsingen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt die op basis van SROI weer terug aan het werk zijn geholpen. Het aantal mensen wat is doorgeplaatst naar een vaste baan ligt boven de 80%. De gemeente Almere heeft inmiddels al meer dan € 2,5 miljoen aan

uitkeringen bespaard. Kortom, het gaat heel goed met het Floriade Werkbedrijf.

Nieuwe netwerken

Hoewel het niet juist zou zijn om alles aan de Floriade toe te schrijven, merken we vooral de afgelopen maanden dat Flevoland in netwerken wordt opgenomen die tot dusverre onze provincie niet scherp op het netvlies hadden. Het kennisprogramma dat de Floriade BV heeft ontwikkeld, met onder andere een voortdurende reeks van Floriade Dialogues met kennispartners uit binnen- en buitenland, draagt hier aan bij.

De positie van Flevo Campus wordt sterker en deze nieuwe speler slaagt er ook in om zowel bij andere kennispartners als bij studenten zichtbaar te worden. De innovatiekracht van de Flevolandse landbouwsector wordt (h)erkend. De teeltproeven en de ketensamenwerking rondom soja en veldbonen staat bij alle relevante partners goed op het netvlies. We worden steeds vaker benaderd door universiteiten en hogescholen om partners

te worden in nieuwe Europese projecten. Andere provincies benaderen ons met de vraag of ze ook van Food Forum gebruik mogen maken.

Dit geldt overigens niet alleen voor het thema voeding. De bruggencampus is al genoemd. Met het thema Growing Green Cities in combinatie met onze benadering van de 100.000 woningen ambitie laten we ook zien dat we op de ontwikkeling van onze steden open staan voor kennis-samenwerking. Dat leidt tot nieuwe netwerken, bijvoorbeeld op het gebied van houtbouw, emissieloos bouwen (stikstof), circulair bouwen enz. Wij verwachten dat met de opening van Food Forum en met de programmering die we daar gaan ontwikkelen, steeds meer partijen de weg naar Flevoland weten te vinden. We zijn het eerste nieuwe pand op het Floriadeterrein dat zijn deuren opent. We zullen het komende jaar steeds meer bureaus krijgen. En ná afloop van de Floriade hebben we een Flevo Campus waar we hopelijk nog lange tijd kunnen voortbouwen op de contacten die we tijdens de expo hebben gelegd.